

This is the history of Yitzchak, son of Abraham- Abraham fathered Yitzchak.	יט: ואלא תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק:
When Yitzchak was 40 years old the married Rivka, the daughter of Betual the Aramite, from Padan Aram; the sister of Lavan the Aramite, for a wife.	כ: ויהי יצחק בן ארבעים שנה בקחתו את רבקה בת בתואל הארמי מפדן ארם אחת לבן הארמי לו לאשה:
Yitzchak prayed to Hashem beside his wife, because she was barren, and Hashem accepted his prayer; Rivka his wife conceived.	כא: ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו, כי עקרה היא ויעתר לו ה' ותהר רבקה אשתו:
The children struggled within her, and she asked, "If so, to what end is this happening?" and she went to ask Hashem.	כב: ויתרצו הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי ותלך לדרש את ה':
Hashem told her, "Two races, two nationalities are within you, and one will be stronger than the other, and the older will serve the younger".	כג: ויאמר ה' לה שני גיים בבטנך ושני לאמים ממעריך פרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבד צעיר:
Her pregnancy ended, and there were twins within her.	כד: וימלאו ימיה ללדת והנה תומם בבטנה:
The first exited covered in red hair, like a coat, and he was called Esav.	כה: ויצא הראשון אדמוני כלו כאדרת שער ויקראו שמו עשו:
After that, his brother exited, holding the ankle of Esav, and his name was called Yaakov; Isaac was sixty years old at their birth.	כו: ואחרי כן יצא אחיו וידו אחזת בעקב עשו ויקרא שמו יעקב ויצחק בן ששים שנה בלדת אותם:
The children grew, and Esav was a man of the field, a man of hunting; but Yaakov was a simple/perfect man, who sat in tents.	כז: ויגדלו הנערים ויהי עשו איש ידע ציד איש סדה ויעקוב איש תם יושב אהלים:
Yitzchak loved Isaac, because he brought meat for him to eat; but Rivka loved Yaakov.	כח: ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו ורבקה אהבת את יעקוב:
Yaakov cooked a dish, and Esav came in from the field, and he was tired.	כט: ויזד יעקב נזיד ויבא עשו מן השדה והוא עיף:
Esav told Yaakov, "Feed me from this red stuff, because I'm tired from the field;" because of that, he is known as Edom.	ל: ויאמר עשו אל יעקב הלעיטני נא מן האדם האדם הזה כי עיף אנכי על כן קרא שמו אדום:
Yaakov said, "Sell me your birthright today".	לא: ויאמר יעקב מכרה כיום את בכרתך לי:
Esav said, "Here, I'm going to die, and what does this birthright matter to me?"	לב: ויאמר עשו הנה אכני הולך למות ולמה זה לי בכרה:
Yaakov said, "Swear to me today," and he swore, and sold his birthright to Yaakov.	לג: ויאמר יעקב השבעה לי כיום וישבע לו וימכר את בכרתו ליעקב:
Yaakov gave Esav bread and lentil soup and Esav drank, ate, got up, left, and rejected the birthright.	לד: ויעקב נתן לעשו לחם ונזיד אדשים ויאכל וישת ויקם וילך ויבז עשו את הבכורה:

*מלא את החסר

Rashi, ויגדלו הנערים ויהי עשו

All the time that they had been children, their actions and natures were not distinguishable; people could not tell between them	כל זמן שהיו קאנים לא היו נכרים במעשיהם ואין אדם מדקדק בהם מה טיבם
But at age 13, maturity- this refers to learning and to idol worship, [for each of them]	כיון שנעשו בני שלש עשרה שנה זה פרוש לבתי מדרשות וזה פרוש לע"ז

Rashi, וידע ציד

To hunt and deceive his father with his tounge	לצוד ולרמות את אביו בפיו
Asking him: how do I separate maasar from salt [ie, things	ושואלו: אבא היאך מעשיך מעשרין את המחל ואת התבן,

that it doesn't need to be separated] so that he would think that he was meticulously keeping mitzvot	הסבור אביו שהוא מדקדק במצוות
---	------------------------------

Rashi איש סדה

As the word is usually used- someone who hunts animals and birds	כמשמעו, אדם בטל וצודה בקשתו חיות ועופות
--	---

Rashi בפוי

As the word translates it, in Yitzhack's mouth.	כתרגומו, בפיו של יצחק.
According to Midrash, with Esav's mouth, that he used to cheat and deceive.	ומדרשו: בפוי של עשו שהיה צד אותו ומרמהו בדבריו.

Rashi, passuk ל, when Esav says מן האדם האדם: Why do we need to know what type of food it is? -קושי

Red lentils	עדשים אדמות
And that day, Avraham died, so he wouldn't see his grandson to depart for evil culture. (There's a tradition to eat lentils in mourning, because they're round. Like eggs.) Found in בב, which is בנבא בתרא - a section of Gemara.	ואותו היום מת אברהם שלא יראה את עשו בן בנו יוצא לתרבות רעה
This isn't old age (like was promised in ברית בן הבתרים)	י אין זה שיבה טובה שהבטיחו הקב"ה
But Hashem shortened his time- Yitzhak lived 180 years, but Avraham only 175.	לפיכך קצר הקב"ה ה' שנים משנותיו, שיצחק חי ק"פ שנה וזה קע"ה
And Yaakov cooked lentils, to for סעדת הבראה... (First meal a mourner eats=סעדת הבראה=Meal that is provided by others).	ובישל יעקוב עשדים להרות את האבל
And lentils, because they're round; to teach about the circle of life- it happens to everyone.	ולמה עדשים, שדומות לגלגל האבלות לגלג החותר בעולם.

רשבם, same words... why did he say it twice? -קושי

A person who asks quickly, desperately (gimmie, gimme, gimmie!) talks in doubles like this..	דרך אדם הממהר לשאול לדבר מחבירו כופל את דבריו.
Esav was because he was so hungry.	וזה שהיה עיף וראב רי הוא כאומר תן לי מהרה לאכל.

ויצא	יצא
ויזד	נזד
ויבא	בוא
השבעה	שבע
וישת	שתה
ויבז	בזב
ציד	צוד
הלעיטני	לעט

ויעתר - he prayed
ויעתר - He accepted the prayer

Syntax, semantics, context	תחביר, סמנטיקה, הקשר	מה זה פשט
A פשט cannot be a substitute for דרש		אין המקרא יוצא לידי פשוטו
Means "and"		ו"ו החיבור
Means "but"		ו"ו הניגוד
Means "the"		ה"ה הידיעה
Transforms future tense into past		ו"ו הההפוך
Denotes a question when paired with chataf-patach		ה"ה השאלה-הֶ
Denotes great desire		ה"ה רצון
Denotes movement- in that direction		ה"ה התנועה
Denotes a place		מ"מ המקום
Means "leaving"		מ"מ היציאה
Compares		מ"מ ההשוואה
Please, now		נא
	תרגום אונקלוס	ת"א
	דבר אחר	ד"א
	מדרש רבה	מ"ר
	אברהם אבינו, אי אפשר	א"א
	ארץ ישראל	א"י
Closest to context, syntax, and semantics		לפי פשוטו
The way the word is commonly used		כמשמעו
According to Midrash		לפי מדרשו
	עבונה זרע	ע"ז
Converting potential into actuality		להוצאי מהכח אל הפועל
When there is a pronoun that could belong to more than one subject and it is unclear which		Pronominal ambiguity
Direct object		מושא ישיר
Transitive		פועל יוצא
Intransitive		פועל עומד
Prepositions		מילת היחס

Lack of Symmetry

1. איש תם יושב אהלים and the doctor: Esav is described as איש יודע ציד איש שדה, but Yaakov is described as איש תם יושב אהלים.
2. There are so many psukim about the pregnancy and the birth, but there are none about childhood: simply ויגדלו הנערים ויהי.
3. There is a reason for Yitzchak loving Esav, but there is no reason for Rivka loving Yaakov.

בראשית	שמות	ויקרא	במדבר	דברים
נח	וארא	צו	נשוא	ואתחנן
לך לך	בא	שמיני	בהעלותך	עקב
וירא	בשלח	תזריע	שלח	ראה
חיי שרה	יתרו	מצורה	קורח	שופטים
תולדות	משפטים	אחרי מות	חוקת	כי תצא
ויצא	תרומה	קדשים	בלק	כי תבוא
וישלח	תצוה	אמר	פינחס	נצבים
וישב	כי תשא	בהר	מטות	וילך
מקץ	ויקהל	בחוקתי	מסעי	האזנו
ויגש	פקדי			וזאת הברכה
ויחי				
ספר היצירה	ספר הגאולה	תורת כהנים	ספר הפקדים	משנה תורה
Genesis	Exodus	Leviticus	Numbers	Deuteronomy

מלא את החסר:

1. הלא אם תיטיב שאת ואם לא תיטיב לפתח חטאת רובץ ואלו תשוקתו ואתה תמשל בו:
2. ויאמר ה' אל קין אי הבל אחיך ויאמר לא ידעתי השמר אחי אנכי:
3. ויאמר קין אל ה' גדול עוני מנשא:
4. ויאמר הבה נבנה לנו עיר מגדל וראשו בשמים ונעשה לנו שם פן נפוץ על פני כל הארץ:
5. ויפץ ה' אותם משם על פני כל הארץ ויחדלו לבנות העיר:
6. על כן קרא שמו בבל כי שם בבל ה' שפת כל הארץ משם הפיצם ה' על פני כל הארץ:
7. ויאמר אדני ה' במה אדע כי אירשנה:
8. ויאמר לאברהם, ידע תדע כי-גר יהיה זרעך בארץ לא להם, ועבדום, וענו אתם--ארבע מאות, שנה.
9. וגם את-הגוי אשר יעבדו, דן אנכי; ואחרי-כן יצאו, ברכש גדול.
10. ואתה תבוא אל-אבתיך, בשלום: תקבר, בשיבה טובה.
11. ויאמר קח-נא את-בניך אשר-יחידך אשר-אהבת, את-יצחק, ולך-לך, אל-ארץ המצרים; והעלהו שם, לעלה, על אחד ההרים, אשר אמר אליך.
12. וישכם אברהם בבקר, ויחבש את-חמרו, ויקח את-שני נעריו אתו, ואת יצחק בנו; ויבקע, עצי עלה, ויקם וילך, אל-המקום אשר-אמר-לו האלקים:
13. ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני ויאמר הנה האש והעצים ואיה הזה לעלה
14. ויאמר אל תשלח ירך אל הנער ואל תעשה לו מאמה כי עתה ידעתי כי איש ירא אלקים אתה ולא חשחת את בניך את יחידך ממני:

Oh no!